

UNIVERZITA KARLOVA**Filozofická fakulta****Zápis o části státní závěrečné zkoušky
Obhajoba závěrečné práce**

Akademický rok: 2016/2017

Jméno a příjmení studenta: Bc. Martin Haloun
Datum narození: 29.05.1986
Identifikační číslo studenta: 56188270

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Filozofie
Studijní obor: Filozofie
Identifikační číslo studia: 381248

Název práce: Normality and Normativity
Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky
Jazyk práce: angličtina
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: Mgr. Petr Kouba, Ph.D.
Oponent(i): Mgr. Ondřej Švec, Ph.D.

Datum obhajoby : 08.09.2017   **Místo obhajoby :** Praha

Průběh obhajoby: Uchazeč: Ve své práci se zabývá vztahem normality a normativity. Vychází hlavně z canguilhemovské perspektivy, k níž posléze připojuje perspektivu foucaultovskou. Ukazuje souvislosti i rozdíly mezi oběma pojetími. Canguilhem se soustředí zejména na biologickou či vitální normativitu. Foucault se soustředí primárně na normativitu sociální. Vitální normativita má imanentní povahu, není udělována zvnějšku. Foucault se inspiroje vitální normativitou a přenáší ji na společenskou skutečnost. V první části práce ukazuje, proč nelze normy odvozovat z toho, co statisticky běžné: Normální je preskripce, zatímco to, co běžné, je faktické. Dále ukazuje, proč je chybné organismus chápat jako mechanismus. Zdraví nelze převést na soubor nějakých faktických ukazatelů. V hlavní části se snaží ukázat, co je zdravé, normální a patologické. Patologické by nemělo být chápáno jako pouhá opozice vůči normálnímu, ale vůči zdraví. Anomální či konkrétně nemoc je výzvou pro adaptaci v novém prostředí. Vitální normotvornost se projevuje i v patologických stavech, pouze je omezená. Patologické narušuje rovnováhu mezi organismem a prostředím, pro jednotlivce je absolutní, kdežto nemoc je relativní. V závěrečné části zkoumání vitálních norem slouží k tomu, aby ukázal, jak se jím Foucault inspiroje ve svém pojetí společenských norem. Zatímco Canguilhemova metoda je fenomenologická, Foucault přistupuje k tématu historickým způsobem. Bylo by chybné považovat normu za existující ještě před jejím uplatněním. To má důsledky pro teorii moci: Společenská moc je díky normativitě sítí mocenských vztahů, které se navzájem ovlivňují a podmiňují.

Školitel: Práce je věnována vztahu mezi normalitou a abnormalitou, jak je pojednán u Canguilhema a Foucaulta. Pojednání tématu je nicméně komplexnější: jednak zohledňuje celou řadu dalších autorů od Platóna a Aristotela přes Descarta až po biology a filosofy 20. stol., jednak zabírá velké množství souvisejících témat. Přesto se

autorovi daří udržet souvislou linii argumentace a zachovat koherenci. Práce velmi dobře ukazuje, co spojuje pojetí norem u obou autorů. Dobře jsou ukázány též rozdíly mezi oběma autory: V Canguilhemově pojetí hraje důležitou roli osobní zkušenost a utrpení pacienta, zatímco u Foucaulta chybí koncepce zdraví a nemoci. Kritické připomínky k práci jsou pouze marginální. Např. výklad von Uexküllova pojmu *Umgebung* je reduktivní.

Oponent: Ačkoli práce slibuje srovnání Canguilhema a Foucaulta, k systematické komparaci obou autorů dochází spíše zřídka. Poslední kapitola není organicky začleněná do celé úvahy. Kapitola o Foucaultovi je spíše jakýsi appendix. Naopak první tři kapitoly jsou dobře vystavěny a provázány. Oceňuje i vsuvku ohledně Humova rozlišení faktů a norem. Dobře vymezuje tenkou hranici mezi patologickými a zdravými stavy. Rozdíl normativity života a normalizace ve společnosti: není stanovena kontinuita mezi vitálními a společenskými normami. Souvislosti a rozdíly mezi pojetím norem u Canguilhema a Foucaulta nejsou zcela přesně vyloženy. Otázky k obhajobě: Nelze v návaznosti na Foucaulta jasněji ukázat, že společnost není organismus? Jaká jsou nebezpečí užívání biologických metafor v sociálním kontextu?

Klasifikace obhajoby:	výborně	
Předseda komise:	Dr. habil. Jindřich Karásek, Dr. (přítomen)	.....
Členové komise:	Mgr. Václav Němec, Ph.D. (přítomen)	.....
	doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D. (přítomen)	.....